

KNMvD- najaarsdag brengt dierenartsen samen

TEKST JOHAN KLEIN HANEVELD

Op 2 november 2019 vond de jaarlijkse Najaarsdag plaats van de KNMvD. Het ging er op deze dag wat anders aan toe dan vorige jaren. Zo was de locatie dit keer het kantoor van de KNMvD. Een beursvloer was afwezig, en er waren geen streams. In plaats daarvan waren vier keer twee sessies georganiseerd waarbij sprekers en publiek met elkaar in gesprek gingen over onderwerpen die op dit moment spelen binnen de diergeneeskunde.

Van de instroom van de zogenoemde 'millennials' in de dierenartsenpraktijk, tot bedrijfsbegeleiding in de hondensector en antibioticagebruik bij varkens waren het allemaal actuele thema's. Aan het eind van de dag vond de verkiezing plaats van de 'Werkgever van het jaar 2019' – gewonnen door Wabe Bakker. Bier en pizza's droegen bij aan een gezellige afsluiting.

EMOTIES ROND EEN TUCHTZAAK

Een van de meest druk bezochte sessies op de Najaarsdag had als titel 'Een tuchtrechtzaak, wat doet dat met je?'. Gespreksleider Susan Mogony, directeur van de KNMvD, gaf aan dat dierenartsen veel werk hebben aan tuchtrechtzaken en er veel stress door ervaren. "Veel

zaken blijken ook nog eens ongegrond. In de periode 2014 tot 2018 zijn totaal 284 tuchtrechtelijke uitspraken gepubliceerd. Hieronder vielen 154 consumentenzaken. 104 daarvan werden ongegrond verklaard. Van de tuchtzaken voor paarden werd de helft ongegrond verklaard. De NVWA heeft 34 zaken aangespannen, daarvan waren er 32 wel degelijk gegrond." Martine Carrière maakte twee tuchtrechtzaken mee. "Je voelt je aangevallen, boos, verontwaardigd," vertelde ze. "De klant probeerde ons op zoveel mogelijk plaatsen zwart te maken, dat vond ik het moeilijkste." Advocaat Maurice Mooibroek bevestigde dat emoties in tuchtzaken de overhand dreigen te nemen. "Defensief reageren ligt op de loer. Vaak proberen mensen via een klacht 'wisselgeld' te bedingen in een aan geld gerelateerd dilemma. Geld speelt echter geen belang in de afweging van het tuchtcollege. De dierenarts moet daarom inhoudelijk op de klacht reageren, en niet ingaan op de financiële kant van het verhaal." Anton Beijer kon dat bevestigen. Hij was betrokken bij zeven zaken, die allemaal ongegrond werden verklaard. "Je denkt: ik heb het goed gedaan, maar de klant wil de rekening niet betalen en dreigt met een klacht. Daar ben ik nooit op ingegaan. Het is helaas zo dat

wanneer je met klanten werkt, je met klachten te maken krijgt. Daarom is het belangrijk alles wat je doet goed te documenteren, ook telefoongesprekken. Drukke is geen excuus." Maurice viel hem bij: "Je dossiervoering geeft het tuchtcollege een indruk hoe je organisatie functioneert." Om hierbij te helpen is in de praktijk van Martine een 'casemanager' aangesteld: "Die heeft overzicht over de patiënten en zorgt dat de juiste gegevens bij elkaar worden gebracht." Teus Kreuger had een heel andere ervaring: "In mijn geval ging het om een zaak die via de klachtambtenaar werd ingebracht. In de strijd tegen de antibioticareductie vond een Quickscan plaats van kalver- en pluimveehouderijen. Iedere grote praktijk bleek tekort te schieten. De zaken van de klachtambtenaar hadden als doel jurisprudentie te verkrijgen op het gebied van antibiotica. Dat ging echter over de rug van de practicus. Het voelde als een dolksteek in de rug. Ik was destijds bestuurlijk actief en heb erover gesproken met mijn medebestuurders van de KNMvD en ondersteuning gezocht op het bureau. In hoger beroep heb ik gewonnen. Het betalen van de boete was mijn eer te na." Maurice pleitte ervoor in dat soort situaties een advocaat in te schakelen: "Als de klachtambtenaar in het spel is, krijgt een zaak een officieel tintje, dan gaat het niet meer alleen om inhoud."

CAPABELE PARAVETERINAIRES

Een tweede sessie waarbij levendige discussie plaatsvond ging over de vraag: 'Wat kan en mag de paraveterinair?' KNMvD-beleidsmedewerker Joost van Herten leidde het gesprek in goede banen. Hij herinnerde de aanwezigen er eerst aan dat in de Wet dieren is vastgelegd dat de uitoefening van de diergeneeskunde is voorbehouden aan de dierenarts. "Wat niet toegestaan is voor anderen dan dierenartsen is het stellen van een diagnose, een operatie uitvoeren, het trekken van tanden en het toedienen van UDD-middelen, met enkele uitzonderingen. Toch zijn er enkele diergeneeskundige handelingen die mogen worden uitgevoerd door iemand anders dan de dierenarts, onder andere de dierenartsassistent." Joost legde het publiek de stelling voor dat paraveterinair meer bevoegdheden zouden moeten krijgen. De meeste aanwezigen waren het daarmee eens. "De Wet dieren zal in 2020 worden geëva-

lueerd," verklaarde Joost. "Dat geeft ons de kans dit punt aan te snijden." Er waren aanwezigen die vonden dat als meer bevoegdheden aan assistenten werden toegekend, ze ook een betere opleiding zouden moeten krijgen: een HBO-opleiding bijvoorbeeld die zou leiden tot de bevoegdheid tot het doorbreken van levend weefsel. Anderen beweerden dat de paraveterinair in Nederland al een heel hoog niveau heeft, maar in Nederland niet efficiënt of effectief wordt benut. "De dierenartsen laten paraveterinair vaak niet in praktijk brengen wat ze kunnen. Nu zijn er nog heel getalenteerde mensen die zich uiteindelijk laten omscholen omdat ze geen uitdaging krijgen en geen passende beloning – dat heeft de dierenarts aan zichzelf te wijten." Iemand anders wees erop dat je voor het schoonmaken van de praktijk beter een schoonmaakbedrijf kunt inhuren dan het aan de assistenten overlaten. "Als eerst gebruik wordt gemaakt van wat een dierenartsassistent nu al mag volgens de wet, gaat de kwaliteit van de diergeneeskunde omhoog." De grens lag volgens de aanwezigen bij de diagnosestelling. "Maar het zou mooi zijn als dierenartsen meer kunnen overdragen, zoals anamnese of laboratoriumonderzoek." Een mogelijk probleem ligt in de grote verschillen tussen de opleidingen tot paraveterinair. "Van de grote opleiders moet één gedragen visie komen: 'Dit willen we aan de paraveterinair meegeven.'" Opleiders wezen erop dat ook dierenartsenpraktijken een rol spelen in het uiteindelijke niveau van de dierenartsassistent: "Het kost grote moeite om stageplekken te vinden. Sommige studenten moeten noodgedwongen al hun stages lopen in een kleine eenmanspraktijk. Zo leren ze niet alles!" Bij een inventarisatie achteraf vond bijna iedereen dat de KNMvD bij de evaluatie van de Wet Dieren inderdaad moet inzetten op uitbreiding van de bevoegdheden van de paraveterinair.

STOPLICHTMODEL

Om de fokkerij van honden is de laatste tijd ook veel te doen. In de sessie 'Oog voor het fokken van gezonde honden' legde oogheelkundige Clara Verdenius uit hoe een gezond oog in de orbita, een holte in de schedel, ligt als een bal in een koffiekopje. "Bij brachycephale honden is de orbita vlakker. Het oog ligt als

het ware op het schoteltje. In de orbita is ook geen ruimte meer voor weke delen. Dit leidt tot allerlei problemen." Tweehonderd jaar geleden hadden mopshonden nog wel een neus. Maar door selectie raakte de schedel steeds verder ingekort. "Om te kijken hoever de inkorting van de schedel is voortgeschreven meten we de relatieve neusverhouding," vertelde Clara. "Dit is de lengte van de neus gedeeld door de lengte van het neurocranium. Bij de wolf is de neus even lang als de schedel en is de relatieve neusverhouding gelijk aan 1." Deze relatieve neusverhouding gebruikte Clara om uit te leggen hoe nu handhavingscriteria worden opgesteld volgens een zogenoemd stoplicht-model.

"We willen zorgen dat uiterlijke kenmerken met schadelijke gevolgen voor het welzijn en de gezonden van honden niet meer worden doorgegeven."

Dit is sinds 2014 vastgelegd in artikel 3.4 van het Besluit houders van dieren, maar er vond geen handhaving plaats. Er waren namelijk geen goede criteria. Deze worden nu echter opgesteld door een adviesgroep en dus zal dit jaar handhaving gaan plaatsvinden." In het stoplichtmodel is een hond bij een rode score uitgesloten van de fok. Bij een oranje score wordt het fokken nog gedoogd, maar als de gezondheid van de populatie verbetert zullen de grenzen worden aangescherpt. Een groene score is de norm waaraan uiteindelijk alle honden moeten voldoen. "Als het gaat om de relatieve neusverhouding streven we bijvoorbeeld naar een waarde van 0,5 of groter. Honden met deze waarde scoren 'groen'. Ligt de verhouding tussen 0,3 en 0,5 dan valt de hond in het oranje gebied. Een waarde kleiner dan 0,3 ligt in het rood en met deze hond mag niet meer worden gefokt."

